

ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В УМОВАХ КАРАНТИНУ

Впровадження дистанційного навчання, спричинене пандемією, стало серйозним викликом традиційному навчанню. В таких умовах дистанційна форма стала рівноцінним заміником традиційної при наявності певних умов, які необхідно подолати в процесі здобуття освіти та надання здобувачам вищої освіти якісних послуг [2]. Заклади вищої освіти (ЗВО) виявились неготовими до роботи в дистанційному режимі, незважаючи на те, що проблема використання інформаційних технологій не нова [3, с. 84].

Розглянемо основні проблеми, які виникли на шляху впровадження дистанційного навчання (рис. 1).

Відсутність чітких рекомендацій МОН України, які б містили організаційне, науково-методичне, інструментальне, фінансове забезпечення переходу та здійснення дистанційного навчання призвело до того, що кожний ЗВО в «авральному» порядку розробляв свої рекомендації, які інколи були суперечливими, спричиняли напружений та тривожний стан працівників закладу.

Адміністрація ЗВО також виявилася не готовою організувати та надавати учасникам освітнього процесу психологічну, навчально-методичну, не кажучи вже про матеріальну підтримку науково-педагогічним працівникам, які найбільш активно включилися в процес надання освітніх послуг у дистанційному режимі.

Досвід організації дистанційного навчання показав, що рівень володіння технологіями дистанційного навчання учасників освітнього процесу (викладачів, студентів) є недостатнім. «...основним інструментарієм дистанційного навчання залишаються асинхронні засоби навчання – месенджери (відзначили більше 2/3 як здобувачів так і викладачів), електронна пошта (кожний другий респондент обох категорій) та електронні кабінети на сайтах закладів (кожний п'ятий респондент як з числа студентів, так і з числа науково-педагогічних працівників)» [1, с. 8].

За відсутністю єдиної платформи для організації дистанційного навчання в окремих ЗВО, викладачі використовували різні платформи для навчання, тому студенти часто були дезорієнтовані і «губились», переходячи з однієї платформи на іншу.

Серйозною перешкодою ефективної організації дистанційного навчання постала проблема технічного забезпечення. Наприклад, кожний четвертий респондент (студент) вказує на відсутність потрібної техніки вдома; 38% – стикаються з проблемою відсутності безперебійного доступу до мережі Інтернет [1, с. 11]. Найчастіше такі проблеми виникають у студентів, які проживають у сільській місцевості та тими студентами, сім'я яких складається із кількох здобувачів освіти.

Брак часу у викладачів на підготовку до якісних онлайн занять, мала частка якісного україномовного цифрового контенту для сприяння ефективного викладання у ЗВО – це неповний перелік проблем, які належить подолати всім учасникам освітнього процесу на шляху до доступної та якісної освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Інформаційно-аналітична довідка про результати опитування щодо стану використання технологій дистанційного навчання у закладах вищої освіти України. URL: https://www.sqe.gov.ua/images/materials/опитування/зво/Опитування_дистанційне%20навчання_ЗВО.pdf.
2. Щодо тимчасового переходу на дистанційне навчання. Лист МОН України від 12 жовтня 2020 р. № 1/9-576. URL: https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-timchasovogo-perehodu-na-distancijne-navchannya_
3. Ткачук Г. В. Практично-технічна підготовка майбутніх учителів інформатики в умовах змішаного навчання : монографія. Умань : Видавець «Сочінський М. М.», 2018. 318 с.